

רשותות

הצעות חוק

12 בפברואר 1997

2582

ה' באדר א' התשנ"ז

עמוד

170	הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 34) .....
172	הצעת חוק הכנסת (תיקון מס' 4) (בחירת נציגי הכנסת בועדות לבחירת דיניים, קארדים, קאדי מדר'ח'ב ושותפאים), התשנ"ז-1997 .....
174	הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון מס' 29), התשנ"ז-1997 .....

מתطرמות בזוז הצעות חוק מעטם ועדת הכנסת:

מבוא

מטרת שלושת החוקים המוצעים בחוברת זו היא לאפשר לכנסת לקבוע סיגים לבחירותו של חבר מטעמה לאחר מן התפקידים האלה: יוושב ראש הכנסת, סגן יוושב ראש הכנסת, חבר בועדות לבחירת דיניים, קארדים, קאדי מדר'ח'ב ושותפאים וחבר בועדת האתיקה של חברי הכנסת, וכן לאפשר לה להחליט על השעה או על העברה של חבר מטעמה מכחונו באחד מהתפקידים האמורים במקירט שבהם הוגש כתוב אישום נגד אותו חבר או שהחבר הורשע בעבירה שיש עמה קלון.

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 34)

1. תיקון סעיף 20 לחוק-יסוד: הכנסת', יסומן "(א)" ואחריו יבוא: "(ב) הכנסת רשות, בתקונונה, לקבוע סייגים לבחירתו של חבר הכנסת שהיועץ המשפטי לממשלה ביקש ליטול את חסינותו או שמתקויים נגדו הליכים פליליים, לביהונת יוושב ראש הכנסת או טגן ליוושב ראש הכנסת".

2. תיקון סעיף 20א לחוק-יסוד: הכנסת -
(1) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
"(ג) (1) הושעה יוושב ראש הכנסת מכהונתו, בהחלטה לפי סעיף 52ב(א), יכהן טגן ליוושב ראש הכנסת כיוושב ראש הכנסת בפועל, עד לביטול ההשעה או עד לבחירת יוושב ראש חדש, לפי העניין;
(2) הוועבר יוושב ראש הכנסת מכהונתו בהחלטה לפי סעיף 52ב(ב), יכהן טגן ליוושב ראש הכנסת כיוושב ראש הכנסת בפועל עד לבחירת יוושב ראש חדש;".
(2) בסעיף קטן (ו), במקום "(ג)" יבוא "(ג) או (ג')".

3. אחרי סעיף 20א לחוק-יסוד: הכנסת, יבוא:
20ב. (א) הכנסת רשות, בהחלטה ברוב חברייה, להשעות מכהונתו או יוושב ראש הכנסת או טגן ליוושב ראש הכנסת, לתקופה שתקבע, או לקבוע סייגים לבחונתו, אם ביקש היועץ המשפטי לממשלה ליטול את חסינותו או אם מתקויים נגדו הליכים פליליים וזאת בין אם נטלה חסינותו ובין אם לאו; הוראות סעיף קטן זה באות להוסיף על הוראות סעיף 42ב ולא לגרוע מהן.

ד ברי הסביר

בנסיבות שבהן יוושב ראש הכנסת הושעה או הוועבר מכהונתו ולהחליל את ההסדר הקבוע בסעיף 20א גם על נסיבות אלה.

סעיף 3 לסעיף קטן (א)

מושען לקבוע בחוק יסוד כי במקרים שבهم ביקש היועץ המשפטי לממשלה ליטול את חסינותו של יוושב ראש הכנסת או של טגן ליוושב ראש הכנסת, או שמתקויים נגד אחד מהם הליכים פליליים, תחא הכנסת רשותית בהחלטה ברוב חברייה, להשעות מכהונתם.

בחוק-יסוד: הכנסת, סעיף 42ב ישנה הוראה שענינה השעה של חבר הכנסת.

סעיף 42ב קובע כאמור:

"השעה"

42ב. (א) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילתית, רשאית ועדת הכנסת, על פי הצעת כל חבר הכנסת,

סעיף 1 סעיף 20 לחוק-יסוד: הכנסת, קובע כאמור: "היוושב ראש והסגנים"
20. הכנסת תבחר מבין חברייה יוושב וסגנים ליוושב ראש.

מושען להטמיך את הכנסת לקבוע בתקונונה סייגים לבחירת חבר בה לאחת הכהנות האמורות, אם היועץ המשפטי לממשלה ביקש ליטול את חסינותו של אותו חבר או אם מתקויים נגדו הליכים פליליים וזאת בין אם הוסרחה חסינותו ובין אם לאו.

סעיף 2 סעיף 20 לחוק-יסוד: הכנסת, קובע אליו מקרים יש לבחור טגן מஸגנו של יוושב ראש הכנסת כמלاء מקום ליוושב ראש הכנסת או כיוושב ראש הכנסת בפועל ואת דרך בחירתו. בעקבות ההחלטה להוסף סעיף 52ב שענינו, בין השאר, השעה והערכה של יוושב ראש הכנסת מכהונתו (סעיף 3 המוצע), מושען להוסיף הוראות בדבר מינוי של יוושב ראש בפועל

¹ ס"ח התשי"ה, עמ' 69; התשנ"ג, עמ' 234.

(ב) הכנסת רשות, בהחלטה ברוב חבריה, להעביר מכהונתו את יושב ראש הכנסת או סגן ליוושב ראש הכנסת, אם קבעה כי אין הוא ראוי לכיהנותו מחמת שהורשע, במהלך כהונתה של אותה הכנסת, בפסק דין סופי בעבירה פלילית, וקבע בית המשפט שיש עם העבירה קלון; הכנסת רשות להחליט כאמור כאשר הוראות סעיף 42 א' איןןחולות לגבי אותו יושב ראש הכנסת או סגן ליוושב ראש הכנסת.

(ג) הכנסת לא תשעה ולא תעביר מכהונתו את יושב ראש הכנסת או סגן ליוושב ראש הכנסת, ולא תקבע סייגים לכהונתו, אלא לפי הצעת ועדת הכנסת שהתקבלה ברוב חבריה.

(ד) ועדת הכנסת לא תציע להשעות או להעביר מכהונתם את יושב ראש הכנסת או סגן ליוושב ראש הכנסת, או לקבוע לה סייגים, והכנסת לא תחילת לעשות כן, אלא לאחר שניתנה להם הזדמנות להשמע את דברם.

דבריו הסבר

העבירה קלון, חיפסק חברותו הכנסת ביום שפק הדין נעשה סופי, ואין נפקא מינה אם העבירה נעברה בזמנם שהיה חבר זהה הכנסת, חבר הכנסת קודמת או לפני שהיה לחבר הכנסת".

מושע לבוגע לעניין יושב ראש הכנסת וсан ליוושב ראש הוראות דומות לאלו של חוק-יסוד: הממשלה, ולהסימך את הכנסת לקלל החלטה, ברוב חבריה, על העברת מתקידם אם היישב ראש או סגן ליוושב ראש הורשו לפסק דין סופי בעבירה שיש קלון.

עוד מושע כי ההוראה האמורה מחול רק במקריםיים שונים נכנסים לצד הוראות סעיף 42א לחוק-יסוד: הכנסת, ולפיה אין שיקול דעת לנכסה לגבי הפסקת חברותו של חבר הכנסת מאחר שמדובר בניסיבות חמורות שבין ידרון חבר הכנסת לעונש מאסר בפועל.

لسעיף קטן (ג)

מושע כי הכנסת תחילת על השעה והעבירה של יושב ראש הכנסת או סגן ליוושב ראש הכנסת או על סייגים לכהונתם רק לפי הצעת ועדת הכנסת שהתקבלה ברוב חבריה.

لسעיף קטן (ד)

מושע לחיבר הן את הכנסת והן את ועדת הכנסת לחת הזדמנות ליוושב ראש הכנסת או סגן ליוושב ראש הכנסת להשמע את דברם בטרם יפעלו לפי סעיפים קטנים (א) ו(ב') המוצעים.

لسעיפים קטנים (ה) ו(ו)

מושע שהחכבהה בועדת הכנסת ובכנסת תהיה גלויה וכי היליכו הדיון יקבעו בתקנון.

להשעות מכהונתו לחבר הכנסת לשך הזמן שפק הדין אינו סופי.

(ב) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית ונידון למאסר, רשאית ועדת הכנסת, על פי הצעת כל חבר הכנסת, להשעות מכהונתו הכנסת לשך הזמן שהוא נושא את עונש המאסר.

(ג) ועדת הכנסת לא תחילת לפי סעיף זה אלא לאחר שניתנה לחבר הכנסת הזדמנות להשמע את דברו".

מושע כי לעניין השעה של יושב ראש הכנסת וסגנו מכהונתם תהא הוראה נוספת המסמיכה את הכנסת להשעות לא רק במקרים שבום הורשו בעבירה אלא גם במקרים שבום ביקש היוזץ המשפטי לממשלה ליטול את חסינותם או שמתכוימים נגדם היליכים פליליים.

לסעיף קטן (ב)

חוק-יסוד: הממשלה, בסעיף 26, מסמיך את הכנסת להעביר מכהונתו ראש ממשלה שהורשע בעבירה שיש עמה קלון".

חוק-יסוד: הכנסת, קובע הוראות לעניין העברות חבר הכנסת מכהונתו, רק לגבי חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית שיש עמה קלון ונגורע עליו עונש מאסר בפועל.

סעיף 42א לחוק-יסוד: הכנסת, קובע לאמור:

"חבר הכנסת שהורשע

א. חבר הכנסת שהורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית ונידון לעונש מאסר בפועל, וביעד בית המשפט, ביומו או לביקשת היוזץ המשפטי לממשלה, שיש עמו

- (ה) ההצעה בוערת הכנסת ובכנסת תהיה גלויה.
 (ו) הליי הדיוון בוערת ובכנסת ייקבעו בתקנון הכנסת".

חוק זה לא יהול על חבר הכנסת שמחונתו ניטה לפני תחילתו. 4. סיג לתחוליה

דברי הסבר

(ס"ח התשנ"ה, עמ' 316); בתיקון זה נקבע כי הסעיף יהול על מי שהורשע בעבירה שנערכה לאחר תחילתו. חוק המוצע הולך בעקבות הוראת התחוליה שנקבעה בעת חקיקת סעיף 42.

סעיף 4 סעיף 42 לחוק-יסוד: הכנסת, שעניינו "חבר הכנסת שהורשע", המצווט לעיל, חוק בשנת התשנ"ה בחוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 18)

הצעת חוק הכנסת (תיקון מס' 4) (בחירה נציגי הכנסת בועדות לבחוי דיניים, קאדי מדר'ח'ב ושותפים), התשנ"ז-1997

1. בחוק הכנסת, התשנ"ד-1994¹, אחורי סעיף 5 יבוא:
- "בחירה נציגים 6. (א) הכנסת רשאית, בתקונונה, לקבוע סייגים לבחירת חבר מטעמה בועדה, דרכו השעה של חבר עד לסיום ההליכים המשפטיים נגידו, וכן העברה של חבר בועדה מכחונו בה, אם הואשם בעבירה, או שהורשע בעבירה וקבע בית המשפט שיש בעבירה קלן."
- (ב) העבירה הכנסת מכחונו חבר בועירה, תבחר חבר אחר במקומו; השעתה הכנסת מכחונו חבר בועדה תבחר חבר אחר במקומו למשך תקופת השעה.
- (ג) לענין זה, "זעדה" –
- (1) ועדת המינויים שלפי סעיף 6 לחוק הדריניים, התשט"ו-² 1955;
- (2) ועדת המינויים שלפי סעיף 4 לחוק הקאדים, התשכ"א-³ 1961;

דברי הסבר

בממש לתיקון חוק הכנסת מוצע גם לתקן את החוקים הבאים בהתאם: חוק הדריניים, התשט"ו-1955⁴, חוק הקאדים, התשכ"א-1961⁵, חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962⁶, ועוד, חוק כתבי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁷, ולקבוע בהם כי בחריהם ותקופת כהונתם של חברי הכנסת שיכהנו נציגי

מוסע להסביר את הכנסת בחוק הכנסת, התשנ"ד-1994 (להלן – חוק הכנסת), לקבוע בתקונונה סייגים לבחירת חבר מטעמה לוועדות לבחירה של הדריניים, הקאדים, מדר'ח'ב ושותפים, וכן לקבוע דרכו השעה והעבירה מכחונו של חבר כאמור אם אותו חבר הואשם בעבירה או הורשע בעבירה שיש עמה קלון.

¹ סעיף 4 שמוצע להוסיפו לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994, בה"ח התשנ"ג, עמ' 115, צוריך להיות סעיף 5.

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 140; התשנ"ג, עמ' 372; ה"ח התשנ"ג, עמ' 115.

³ ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.